

SEE 2080 (2024)

अनिवार्य सामाजिक अध्ययन

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क'

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

१. हाम्रा कुनै दुईओटा राष्ट्रिय गौरवहरूको सूची तयार गर्नुहोस् ।
२. मानव विकास सूचकाङ्क अभिवृद्धि गर्ने कुन पक्षमा सबैभन्दा बढी जोड दिनुपर्छ ? आफ्नो तार्किक धारणा दिनुहोस् ।
३. अन्तरराष्ट्रिय श्रम सङ्गठन (ILO) ले गर्ने कुनै एक कार्य लेख्नुहोस् ।
४. बालविवाह न्यूनीकरणमा तपाईंले खेल्न सक्ने एक भूमिका लेख्नुहोस् ।
५. अध्ययन भ्रमणमा तथ्याङ्क सङ्कलनमा प्रयोग गर्न सकिने दुई विधिहरू लेख्नुहोस् ।
६. लोकतान्त्रिक आन्दोलनबाट प्राप्त उपलब्धिहरू रक्षा गर्न के गर्नुपर्ला ? कुनै एक सुझाव दिनुहोस् ।
७. नेपालमा रोजगारीको अवसर बृद्धि गर्ने कुनै एक उपाय लेख्नुहोस् ।
८. वित्तीय शिक्षा सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने एक नारा तयार पार्नुहोस् ।
९. स्थानीयकरणलाई एक वाक्यमा परिभाषित गर्नुहोस् ।
१०. विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनले नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासमा कसरी योगदान पुऱ्याएको छ ? आफ्नो धारणा एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
११. वातावरण संरक्षणमा तपाईंले खेल्न सक्ने कुनै एक भूमिका लेख्नुहोस् ।

समूह 'ख'

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(९×४=३६)

१२. 'सामाजिकीरणका विभिन्न माध्यमहरूमध्ये दौतरी समूहको भूमिकालाई महत्त्वपूर्ण मानिन्छ ।' यस भनाइप्रति आफ्नो तार्किक विचार चार बुंदामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
१३. राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाले देशको विकासमा पार्ने सकारात्मक प्रभावहरू चार बुंदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।
१४. विश्वबन्धुत्व कायम गर्ने उपायहरू समावेश गरी दुई साक्षीहरू विचमा भएको संवादको नमुना तयार गर्नुहोस् ।
१५. हाम्रो देशमा वर्षभरिमा विभिन्न राष्ट्रिय दिवसहरू मनाइन्छन् । यस्ता दिवस मनाउनुको औचित्य चार बुंदामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

अथवा

नेपालमा विभिन्न प्रकारका शास्त्रीय नृत्यहरू नाचिन्छन् । यस्ता शास्त्रीय नृत्यहरू कसरी व्यावहारिक रूपमा सान्दर्भिक छन् ? आफ्नो विचार उल्लेख गर्नुहोस् ।

१६. 'अन्धविश्वास सामाजिक हिंसाको कारक तत्त्व हो।' यस भनाइलाई कारणसहित पुष्टि गर्नुहोस्।
१७. न्यायपालिकाका प्रमुख कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस्।
१८. भूमध्यसागरीय हावापानीको क्षेत्रका चार विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस्।
१९. नेपाल भ्रमणमा आएका बखत संयुक्त राष्ट्र सङ्घका महासचिव एन्टोनियो गुटेरसलाई नेपालमा संयुक्त राष्ट्र सङ्घको भूमिका सम्बन्धमा सोध्न सकिने कुनै चार प्रश्नावलीको नमुना तयार पार्नुहोस्।
२०. नेपालमा बोलिने भाषागत संरचनाको वर्णन गर्नुहोस्।

समूह 'ग'

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(४×७=२८)

२१. नेपालमा लोकतन्त्रको स्थापना र सुदृढीकरणमा राजनीतिक दलले खेलेको भूमिकाको समीक्षा गर्नुहोस्।
२२. पृष्ठभरि नेपालको नक्सा बनाई निम्न तथ्यहरूलाई उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरी भर्नुहोस् :
- (क) से-फोक्सुन्डो ताल
- (ख) कोशी प्रदेश
- (ग) पोखरा
- (घ) शुक्लाफाँट राष्ट्रिय निकुञ्ज

अथवा

पृष्ठ भरिने गरी अफ्रिका महादेशको नक्सा बनाई उपयुक्त सङ्केतको प्रयोग गरी निम्न तथ्यहरू भर्नुहोस् :

- (क) एटलस पर्वत
- (ख) सहारा मरुभूमि
- (ग) माउन्ट किलिमन्जरो
- (घ) मडागास्कर टापु

अथवा

(दृष्टिविहीनहरूका लागि मात्र)

अफ्रिका महादेशको सामाजिक तथा आर्थिक अवस्थाको वर्णन गर्नुहोस्।

२३. 'राष्ट्र सङ्घको असफलता र भर्सेलिज सन्धिको उल्लङ्घन दोस्रो विश्वयुद्धको प्रमुख कारण थिए।' यस भनाइलाई प्रस्ट पार्नुहोस्।
२४. 'जीवनमा आइपर्ने आकस्मिक क्षति न्यूनीकरणमा विमाको महत्त्व' शीर्षकमा एउटा लेख तयार पार्नुहोस्।